

OBEC Fair
Share and Learn

นวัตกรรมขับเคลื่อนความสำเร็จ
ด้านการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

รูปแบบ “4SPNT” MODEL

การขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

บทนำ

ความเป็นมา

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะดำเนินงาน ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีขั้นตอน วิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อาทิ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครูทุกคน ฯลฯ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

จึงกำหนดนโยบายสำคัญ ให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืนซึ่งนักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการดูแล ช่วยเหลือ พิทักษ์ ปกป้อง ค้ำครอง อย่างรอบด้าน ด้วยกระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสมและทันการณ์ ได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เพื่อให้เป็นคนดี มีความสุข และปลอดภัยในสภาพสังคมปัจจุบัน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ได้ตระหนักถึงบทบาทสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในฐานะกลไกที่เชื่อมโยงการทำงานระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานเครือข่าย เพื่อให้การพัฒนาผู้เรียนเกิดขึ้นอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน จึงได้กำหนดการขับเคลื่อนระบบนี้ให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และครอบคลุม มีการพัฒนาประสิทธิภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และเพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ในการประสานงาน และส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้เห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการที่สามารถช่วยเหลือครู ในการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน และมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม จึงได้ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อให้สถานศึกษามีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคนดี มีความรู้ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยมีการกำหนดนโยบายขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยส่งเสริมการใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ โดยใช้แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) “4SPNT” MODEL เพื่อป้องกันเด็กออกจากระบบการศึกษาให้ได้รับการศึกษา/การมีงานทำ/มีอาชีพ และมีการจัดทำแนวทางการติดตามค้นหาเด็กตกหล่น

บทนำ

วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและครอบคลุม
2. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา
3. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
4. เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. ร้อยละ 100 ของสถานศึกษาได้รับการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ร้อยละ 90 ของสถานศึกษามีการดำเนินกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียนครบ 4 ระบบ
3. ร้อยละ 100 ของสถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานตรงตามกำหนด
4. ร้อยละ 80 ของนักเรียนได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสมตามความต้องการ
5. ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับดีขึ้น

เชิงคุณภาพ

1. ทุกสถานศึกษามีระบบการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ
2. การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการดูแลนักเรียน รวมถึงการเยี่ยมบ้านและการคัดกรองปัญหา
3. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง พร้อมรายงานผลอย่างเป็นระบบ
4. นักเรียนได้รับการดูแลจากเครือข่ายความร่วมมือที่แข็งแกร่ง ประกอบด้วยครู ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วิธีการ/กระบวนการ/รูปแบบ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 มีการกำหนดนโยบายขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยส่งเสริมการใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ โดยใช้แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) “4SPNT” MODEL เพื่อป้องกันเด็กออกจากระบบการศึกษาให้ได้รับการศึกษา/การมีงานทำ/มีอาชีพ และมีการจัดทำแนวทางการติดตามค้นหาเด็กตกหล่น โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อติดตามค้นหาเด็กตกหล่นและออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ชี้แจง สร้างความเข้าใจ ประชาสัมพันธ์ แผนและแนวทางการดำเนินงานติดตามค้นหาเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ให้สถานศึกษาในสังกัดทราบและถือปฏิบัติ ปฏิบัติงานร่วมกับสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อติดตามค้นหาเด็กตกหล่นและออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยมีการขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกระบวนการวงจรเดมมิง PDCA ภายใต้อารมณ์แบบ “4SPNT” MODEL ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 P: Plan (การวางแผน)

ดำเนินการประชุม กำหนดปัญหา กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกับคณะกรรมการดำเนินงาน ตลอดจนการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสู่การวางแผนการกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการพัฒนา รูปแบบ “4SPNT” MODEL

ขั้นที่ 2 D : Do (การปฏิบัติตามแผน)

แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) “4SPNT” MODEL

ขั้นที่ 3 C : CHECK (การตรวจสอบ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 มีการกำหนดนโยบายขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยส่งเสริมการใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ โดยใช้แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) “4SPNT” MODEL มีการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ขั้นที่ 4 A : ACT (การปรับปรุงและพัฒนา)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 นำผลการสะท้อนคิดปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการส่งเสริม สนับสนุน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และพัฒนาต่อยอดกระบวนการให้มีความเข้มแข็งต่อเนื่อง ยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมสะท้อนผลจากทุกหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก

P: Plan (การวางแผน)

ตุลาคม 2567

D : Do (การปฏิบัติตามแผน)

พฤศจิกายน 2567
ถึง
กันยายน 2568

ประชุมชี้แจงขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในสังกัด สพป.กจ.4

2S = Screen คัดกรอง, จัดกลุ่มเป้าหมาย
ดำเนินการคัดกรองจำแนกประเภทนักเรียน
เป็น 4 ประเภท ได้แก่ (ประเภทปกติ, ประเภทเสี่ยง,
ประเภทมีปัญหา, ประเภทพิเศษ)

3S = Support ส่งเสริม,สนับสนุน
เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมทั้งการ
ศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

4S = Strengthen เสริมสร้าง, พัฒนา
ส่งเสริมความสามารถพิเศษอย่างเต็มศักยภาพ

นิเทศ ติดตาม โครงการ “พาน้องกลับมาเรียน นำการเรียนรู้ไปให้น้อง” (OBEC Zero Dropout)

สร้างเครือข่ายความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานภายนอก และกำหนดปฏิทินเดือนมิถุนายน “เดือนแห่งการเยี่ยมบ้านนักเรียน”

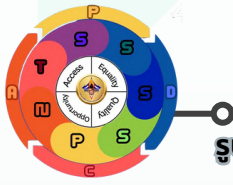
จัดตั้งกองทุนขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สพป.กจ.4 และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการช่วยเหลือร่วมกับ
ทีมสหวิชาชีพ

C : CHECK (การตรวจสอบ)

**กรกฎาคม
2568**

A : ACT (การปรับปรุงและพัฒนา)

สิงหาคม
2568

กระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

รูปแบบ "4SPNT" MODEL : การขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

1S

SEARCH สืบเสาะค้นหา

กระบวนการ

- ประชุมชี้แจงขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสังกัด สพป.จ.4

ผลลัพธ์

- ผู้บริหารและครูมีทักษะด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครบ 100 %
- มีคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน

2S

SCREEN คัดกรอง, จัดกลุ่มเป้าหมาย

กระบวนการ

- ดำเนินการคัดกรองจำแนกประเภทนักเรียนเป็น 4 ประเภท ได้แก่ (ประเภทปกติ, ประเภทเสี่ยง, ประเภทมีปัญหา, ประเภทพิเศษ)

ผลลัพธ์

- สถานศึกษามีข้อมูลนักเรียนครบถ้วน 100 %
- มีรายงานผลการเยี่ยมบ้านนักเรียนครบ 100%

3S

SUPPORT ส่งเสริม, สนับสนุน

กระบวนการ

- เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

ผลลัพธ์

- สถานศึกษามีแผนช่วยเหลือรายบุคคลครบ 100%
- มีผลการดำเนินงานพาน้องกลับมาเรียนประสบผลสำเร็จ 87.77%

4S

STRENGTHEN เสริมสร้าง, พัฒนา

กระบวนการ

- ส่งเสริมความสามารถพิเศษอย่างเต็มศักยภาพ

ผลลัพธ์

- นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการทักษะชีวิตทักษะอาชีพ

P

PREVENTION ป้องกัน, เฝ้าระวัง

กระบวนการ

- มีเทศ ติดตาม โครงการ "พาน้องกลับมาเรียน นำการเรียนไปให้น้อง" (OBEC Zero Dropout)

ผลลัพธ์

- กำกับติดตามให้ความช่วยเหลือโรงเรียนตามโครงการ "พาน้องกลับมาเรียน นำการเรียนไปให้น้อง" (OBEC Zero Dropout) ได้มากกว่าร้อยละ 90

N

NETWORK เครือข่าย, ความร่วมมือ

กระบวนการ

- สร้างเครือข่ายความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานภายนอก และกำหนด ปฏิทินเดือนมิถุนายน "เดือนแห่งการเยี่ยมบ้านนักเรียน"

ผลลัพธ์

- มีเครือข่ายความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานภายนอก อาทิเช่น บ้านพัก เด็กและครอบครัว เหล่ากาชาดจังหวัดกาญจนบุรี

T

TAKE CARE ดูแลช่วยเหลือ

กระบวนการ

- จัดตั้งกองทุนขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สพป.จ.4 และ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการช่วยเหลือร่วมกับ ทีมสหวิชาชีพ

ผลลัพธ์

- มีกองทุนสำหรับช่วยเหลือนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากคัดกรอง ติดตาม 100 % บรรลุผลตามเป้าหมาย

กรณีศึกษา (Case Study)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

กรณีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองกุ่ม อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

ชื่อ - นามสกุล (นักเรียน)

ศึกษาอยู่ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองกุ่ม

ชื่อ - นามสกุล (ผู้ปกครอง)

เบอร์ติดต่อ

ที่อยู่

จ.กาญจนบุรี

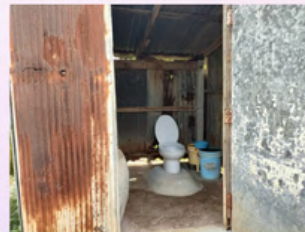
ความต้องการช่วยเหลือ

เด็กหญิง มีความเป็นอยู่ที่ยากลำบากมาก เนื่องจากบิดามารดาแยกทางกันและทอดทิ้งให้อยู่กับคุณย่าเพียงลำพังสองคน ในบ้านเลขที่ _____ จ.กาญจนบุรี ซึ่งที่ดินที่อยู่อาศัยไม่ใช่ที่ดินของตนเอง สภาพที่อยู่อาศัยเป็นบ้านชั้นเดียวมีความคับแคบ ชำรุดทรุดโทรม พื้นบ้านเป็นดิน หลังคาสังกะสี อีกทั้งคุณย่า เคยประสบอุบัติเหตุรถคว่ำทำให้เข้าทรุด กกล้ามเนื้อขาอ่อนแรง ส่งผลให้เดินไม่สะดวก ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ อาศัยเพียงเงินเบี้ยคนชราเดือนละ 600 บาท และเงินบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเพียงเดือนละ 300 บาท รวมเป็นเงินรายได้ที่ใช้ในครัวเรือนเพียงเดือนละ 900 บาท จึงอยากได้รับการช่วยเหลือ สนับสนุน เงินทุนต่างๆ เพื่อให้เด็กหญิงได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การได้รับความช่วยเหลือ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 มีการจัดตั้งกองทุนขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อดูแลช่วยเหลือเด็กหญิง _____ โดยมอบงบประมาณในการปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น อีกทั้งประสานความร่วมมือกับบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดกาญจนบุรี เหล่ากาชาดจังหวัดกาญจนบุรี องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหนองกุ่ม และอำเภอบ่อพลอย เพื่อช่วยเหลือให้การช่วยเหลือดังกล่าว

กรณีศึกษา (Case Study)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

กรณีที่ 2 โรงเรียนบ้านกรับใหญ่ อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

ชื่อ - นามสกุล (นักเรียน) _____ และ _____
ศึกษาอยู่ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกรับใหญ่
ชื่อ - นามสกุล (ผู้ปกครอง) _____
ที่อยู่ _____ จ.กาญจนบุรี

ความต้องการช่วยเหลือ

เด็กหญิง _____ และ เด็กหญิง _____ มีความเป็นอยู่ที่ยากลำบากมาก เนื่องจากบิดามารดาแยกทางกันและทอดทิ้งให้อยู่กับคุณทวด คุณยาย และคุณตาที่พิการ ในบ้านเลขที่ _____ จ.กาญจนบุรี สภาพที่อยู่อาศัยเป็นบ้านที่มีความชำรุดทรุดโทรม พื้นบ้านเป็นดิน หลังคาสังกะสีอีกทั้งคุณทวด และคุณตาไม่ได้ประกอบอาชีพแต่อย่างใด มีเพียงคุณยายที่เก็บของเก่าโดยใช้รถจักรยานในการประกอบอาชีพ จึงอยากได้รับการช่วยเหลือ สนับสนุน เงินทุนต่างๆ เพื่อให้เด็กเรียนได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การได้รับความช่วยเหลือ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 มีการจัดตั้งกองทุนขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อดูแลช่วยเหลือเด็กหญิง _____ และ เด็กหญิง _____ โดยมีงบประมาณเดือนละ 2,000 บาท เพื่อใช้เป็นทุนการศึกษาและการดำรงชีวิต เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อีกทั้งประสานความร่วมมือกับบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดกาญจนบุรี เหล่ากาชาดจังหวัดกาญจนบุรี องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหนองกุ่ม และอำเภอบ่อพลอย เพื่อช่วยเหลือให้การช่วยเหลือดังกล่าว

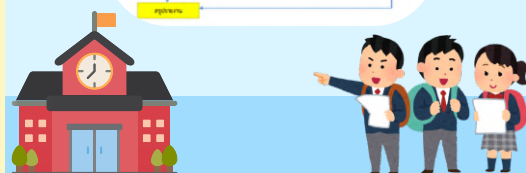

แนวทางความร่วมมือ สภท. & โรงเรียน

สพ.กาญจนบุรี เขต 4	โรงเรียน
นโยบายและทิศทาง มีการกำหนดนโยบาย มาตรการ และแผนปฏิบัติการเชิงพื้นที่	สำรวจและคัดกรอง ใช้เครื่องมือและสารสนเทศ เพื่อตรวจสอบจำนวนนักเรียน เสี่ยง หลุดออกจากระบบ และเด็กตกหล่น
การพัฒนาและสนับสนุน จัดอบรมพัฒนาศักยภาพ ในการใช้ “4SPNT MODEL”	ดำเนินการช่วยเหลือ วางแผนช่วยเหลือเฉพาะรายบุคคล เช่น ทุนการศึกษา การปรับตารางเรียน การแนะแนวอาชีพ หรือการส่งต่อ
การเชื่อมโยงเครือข่าย ประสานหน่วยงานภาครัฐ และ เอกชน เพื่อสนับสนุนด้านการศึกษา และอาชีพ	สร้างเครือข่ายสนับสนุน ทำงานร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน และสถานประกอบการ เพื่อสร้าง โอกาสการเรียนรู้และการจ้างงาน
การติดตามและประเมินผล จัดระบบรายงานผลการดำเนินงาน และติดตามความก้าวหน้าของ โรงเรียน	ติดตามความต่อเนื่อง จัดทำแฟ้มประวัติและรายงาน ติดตามสถานะของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ : โรงเรียนชุมชนบ้านหลุมรัง

ปัจจัยที่ประสบความสำเร็จของโรงเรียนชุมชนบ้านหลุมรัง สะท้อนผ่านผลงานด้านการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน การประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย และการพัฒนา นวัตกรรมทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและครอบคลุม

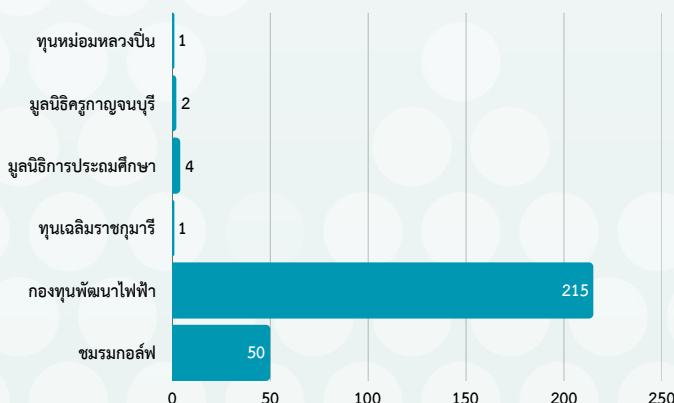

ผลสำเร็จ // ผลลัพธ์ // หลักฐานความสำเร็จ

ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
- ข้อมูลพื้นฐานนักเรียนครบถ้วน 100% - เยี่ยมบ้านนักเรียน (1 ครั้ง/ปี) - การคัดกรองความเสี่ยงครบทุกคน - แผนช่วยเหลือรายบุคคล (ICP) - ครูมีการอบรมพัฒนาทักษะด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (1 ครั้ง/ปี) - คู่มือแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน	- นักเรียนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง 100% - นักเรียนที่มีปัญหาได้รับการช่วยเหลือทันทั่วทั้งที่ 100% - ครูมีทักษะและเครื่องมือดูแลช่วยเหลือ 90% - มีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก 80%	- ลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน - สุขภาพกายและสุขภาพจิตของนักเรียนดีขึ้น - ความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนต่อการดูแลนักเรียนเพิ่มขึ้น

ผลงาน นวัตกรรม ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อ นักเรียน ครู โรงเรียนและ สภท.

ทุนการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก

ทุนการศึกษาจากหน่วยงานภายใน

BEFORE

- ✓ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ทั่วถึง
- ✓ ครูขาดทักษะการใช้เครื่องมือ
- ✓ โรงเรียนขาดความร่วมมือจากภายนอก
- ✓ ผลของนักเรียนออกกลางคันไม่ชัดเจน

- ✓ นักเรียนได้รับทุน และการช่วยเหลือ 1,464 คน
- ✓ น.ส.ศศิประภา ประคองศรี ครู.ร.ชุมชนบ้านหลุมรัง ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS)
- ✓ รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
รางวัลสถานศึกษาต้นแบบงานกิจกรรมนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา
รางวัลโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ ระดับประเทศ
รางวัลเสริมสร้างความปลอดภัยที่เป็นเลิศ
- ✓ สพป.กจ.4 ได้รับรางวัลผลงานนวัตกรรม
การลดอัตราการออกกลางคันของผู้เรียน

AFTER

การเผยแพร่//ประชาสัมพันธ์//หน่วยงานที่มาศึกษาดูงาน / รางวัล

รางวัลที่ได้รับ

ปี	รางวัล	ระดับ	หน่วยงานที่ได้รับ
2568	รางวัลผลงานนวัตกรรมการลดอัตราการออกกลางคันของผู้เรียน ระดับดี	สพฐ.	สพป.กจ.4
2567	รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	เขตตรวจราชการ	ร.ร.ชุมชนบ้านหลุมรัง
2567	สถานศึกษาต้นแบบงานกิจกรรมนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC : YOUTH COUNSELOR) วิถีใหม่ สพฐ.	สพฐ.	ร.ร.ชุมชนบ้านหลุมรัง
2567	โรงเรียนต้นแบบลูกเสือ	ประเทศ	ร.ร.บ้านเขาแหลม
2567	โรงเรียนเสริมสร้างความปลอดภัยที่เป็นเลิศ (The BestSafety Practice)	เขตตรวจราชการ	ร.ร.บ้านหนองรี

การศึกษาดูงาน

หน่วยงาน	จำนวนคน	วัตถุประสงค์
สพป.ปราจีนบุรี เขต 1	69 คน	ด้านการส่งเสริมการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา
สพม.สกลนคร	10 คน	ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การเผยแพร่

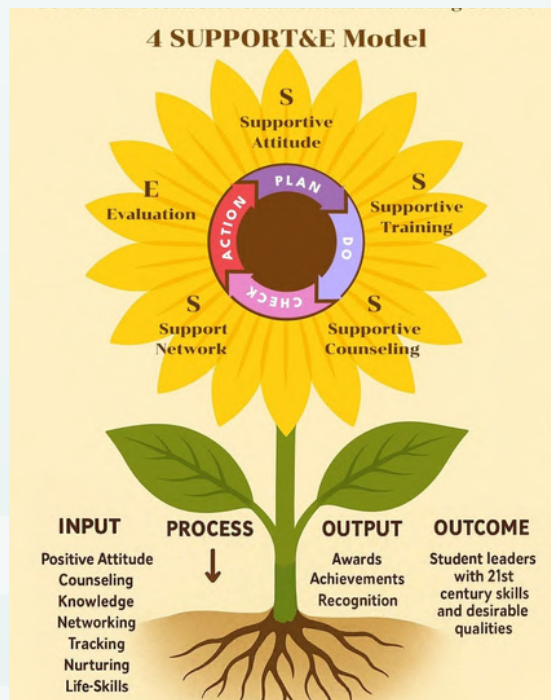
ช่องทาง	ความถี่	ผู้เข้าถึง
Facebook	ทุกเดือน	นักเรียน ผู้ปกครอง ครู ผู้สนใจ
E-Newsletter	ทุกวัน	ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 (สพป.กจ.4) สะท้อนผ่านผลงานด้านการบริหารจัดการทุนการศึกษาและการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและครอบคลุม โดยมีจุดเด่นสำคัญ จากการดำเนินงานด้านการพัฒนาการศึกษา พบว่ามี 4 แนวทางสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพอย่างเป็นระบบและยั่งยืนได้แก่

- 1. การระดมทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษา** โดยสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุนทั้งภายในและภายนอก กำหนดเกณฑ์คัดเลือกผู้รับทุนอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม พร้อมระบบติดตามการใช้งบประมาณที่ตรวจสอบได้ เพื่อให้ทุนการศึกษาเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน
- 2. การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา** เริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหาอย่างมีข้อมูล ออกแบบแนวทางร่วมกับผู้ปฏิบัติให้เหมาะสมกับบริบทสถานศึกษา และนำร่องก่อนขยายผล พร้อมปรับปรุงจากข้อมูลจริง เพื่อให้เกิดการใช้งานที่ต่อเนื่องและเกิดคุณค่าจริง
- 3. การยกระดับคุณภาพการศึกษา** ตั้งเป้าหมายชัดเจนตามข้อมูลพื้นฐาน จัดระบบ Coaching ให้ครูได้รับการพัฒนาทักษะและแนวทางแก้ปัญหา รวมถึงสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน เพื่อถ่ายทอดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
- 4. การสร้างความร่วมมือเครือข่าย** ผ่านการวางแผนกลยุทธ์ การสร้างความสัมพันธ์บนพื้นฐานความไว้วางใจ บริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการรักษา-ต่อยอดความร่วมมือเพื่อขยายผลอย่างต่อเนื่อง

การขยายผล และ ความยั่งยืน

การขยายผลและความยั่งยืนของความสำเร็จ สพป.กจ 4

เพื่อให้ผลการดำเนินงานที่ดีของ สพป.กจ.4 ไม่เพียงเกิดขึ้นเพียงชั่วคราว แต่สามารถขยายผลและสร้างความยั่งยืนได้ในระยะยาว จำเป็นต้องดำเนินการใน 2 แนวทางหลัก ดังนี้

1. Timeline การขยายผล
 - เริ่มขยายผล: ไตรมาสแรกของปีการศึกษา
 - ระยะเวลาในการขยายผล: 12 เดือน (แบ่งเป็น 3 ระยะ: เตรียมความพร้อม 3 เดือน, นำร่อง 6 เดือน, ประเมินผลและปรับปรุง 3 เดือน)
2. Roadmap ขั้นตอนการขยายผล
 - ระยะเตรียมความพร้อม: ประเมินความพร้อมของโรงเรียนเป้าหมาย จัดอบรมครูและบุคลากร พัฒนาเครื่องมือและคู่มือ
 - ให้นำร่อง: ทดลองใช้แนวทางในโรงเรียนต้นแบบ ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงวิธีการ
 - ระยะขยายผลเต็มรูปแบบ: ขยายแนวทางไปยังโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน
 - ระยะประเมินผลและต่อยอด: ประเมินผลการดำเนินงาน ปรับปรุงระบบและกระบวนการ พร้อมจัดทำคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติสำหรับความยั่งยืน
3. เป้าหมายเชิงตัวเลข
 - ขยายผลไปยังโรงเรียนทุกแห่งในสังกัด ประมาณ 100 โรงเรียน
 - ระยะเวลา: ภายใน 1 ปีการศึกษา
4. อุปสรรคและ Contingency Plan
 - อุปสรรค: ขาดบุคลากรหรือครูผู้เชี่ยวชาญ, ความต้านทานการเปลี่ยนแปลง, ข้อจำกัดด้านเทคโนโลยี
 - แผนรอบ: เพิ่มการอบรมสนับสนุนครู, ใช้เทคโนโลยีทดแทน, จัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจและแรงจูงใจ
5. ประเมินความพร้อมของพื้นที่เป้าหมาย
 - สำรวจทรัพยากร ครู เทคโนโลยี และความร่วมมือของโรงเรียน
 - จัดลำดับความสำคัญตามความพร้อมและความจำเป็นของแต่ละพื้นที่
6. ตัวชี้วัดความยั่งยืนและเกณฑ์ประเมินความสำเร็จ
 - จำนวนโรงเรียนที่นำแนวทางไปใช้ได้จริง
 - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
 - ความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครอง
 - การดำเนินงานต่อเนื่องของโรงเรียนและการสนับสนุนจากเครือข่าย

สรุป

การขยายผลและสร้างความยั่งยืน คือหัวใจสำคัญที่จะต่อยอดความสำเร็จของ สพป.กจ.4 ให้เกิดผลดีต่อเนื่องในระดับเขตและระดับชาติ โดยใช้ความร่วมมือ นวัตกรรม และความมุ่งมั่นเป็นพลังขับเคลื่อน

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านนักเรียน

- นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุน ส่งเสริม และการช่วยเหลือต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและเห็นคุณค่าต่อการได้รับความช่วยเหลือ เพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง
- นักเรียนต้องได้รับการส่งเสริมให้มีแนวทางการสร้างอาชีพ ช่วยเหลือตนเอง และต่อยอดสร้างเป็นอาชีพได้ในอนาคต

2. ด้านสถานศึกษา

- สถานศึกษามีการสร้างเครื่องมือประเมินผลที่มีความหลากหลาย เพื่อช่วยเหลือนักเรียนอย่างครอบคลุมความ

3. ด้านการบริหารจัดการ

- สร้างนวัตกรรมเทคนิควิธีการที่ใช้ในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่หลากหลาย เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาอื่นในบริบทเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. (2567). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568**. กาญจนบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. (2567). **คู่มือนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. กาญจนบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. (2565). **คู่มือแนวทางการดำเนินการให้เด็กอยู่ในระบบจนจบการศึกษาภาคบังคับและการแก้ไขปัญหาเด็กนักเรียนออกกลางคัน**. กาญจนบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. (2565). **คู่มือการดำเนินงานเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กาญจนบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2567). **ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568-2569**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

OBEC Fair Share and Learn 2025

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน